

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ФІЛОЛОГІЧНА ОСВІТА:
ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА, ПРАКТИКА**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне
Видавець Ю. Кукса
2025

Філологічна освіта: теорія, методика практика: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Рівне: Ю. Кукса, 2025. 108 с.

ISBN 978-617-8672-32-4

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Совтис Наталія Миколаївна – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Івашкевич Едуард Зенонович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Катерина Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сойчук Руслана Леонідівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Бісовецька Людмила Андріївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Кучма Тетяна Валерівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лук'яник Людмила Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Конstantинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ясногурська Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 12 від 30.10.2025 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

Особливу увагу під час дослідження приділено психологічним аспектам білінгвального розвитку. Виявлено, що діти-білінгви частіше проявляють вищу емпатійність і соціальну чутливість, адже з раннього віку привчаються до співіснування у двох культурних системах. Вони мають більш розвинені навички міжкультурної комунікації, легше сприймають інші норми поведінки та цінності. Водночас у деяких випадках спостерігається тимчасове зниження самооцінки, якщо дитина відчуває труднощі у володінні однією з мов або стикається з незрозумінням з боку однолітків.

З педагогічної точки зору було виявлено, що ефективність формування білінгвізму значною мірою залежить від методики навчання. У дослідженні проаналізовано декілька моделей: природне засвоєння двох мов у сім'ї (коли батьки спілкуються різними мовами), навчання за принципом «одна особа – одна мова» (OPOL), а також білінгвальні дитячі садки, де навчальний процес відбувається двома мовами паралельно. Найкращі результати показали діти, які мали можливість систематично застосовувати обидві мови в різних контекстах — побутовому, ігровому, навчальному.

Діти, у яких родина активно підтримувала обидві мови (читання, спільні ігри, перегляд навчальних відео двома мовами), демонстрували кращу артикуляцію, розвинену словесну пам'ять і вищий рівень мовного розуміння. По-перше, рівень розвитку двомовності прямо залежить від частоти та якості мовних контактів обома мовами. По-друге, підтримка емоційно-позитивного середовища є ключовою умовою подолання труднощів мовної адаптації. По-третє, освітні програми повинні бути гнучкими — враховувати рівень володіння обома мовами та уникати одномовного домінування. По-четверте, успішність білінгвального розвитку підвищується за умови партнерської взаємодії між сім'єю, педагогами та логопедами.

Висновки. Білінгвізм у ранньому дитинстві є складним, але надзвичайно перспективним явищем, що сприяє інтелектуальному й культурному розвитку дитини. Для досягнення позитивних результатів необхідно забезпечити педагогічну підтримку, психологічний комфорт і системний підхід до розвитку обох мов. Гармонійний білінгвізм формує не лише двомовну особистість, а й відкриту до світу, гнучку та конкурентоспроможну людину.

Перспективи подальших наукових розвідок. Надалі плануємо дослідити питання впровадження інноваційних методів на заняттях англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Bialystok E. *Bilingualism in Development: Language, Literacy, and Cognition*. Cambridge University Press, 2001.
2. Grosjean F. *Bilingual: Life and Reality*. Harvard University Press, 2010.
3. Камінс Дж. Двомовна освіта та мовне планування. – Київ: Освіта, 2012.
4. Ткаченко О. І. Психолінгвістичні аспекти білінгвізму у дітей. – Харків: Основа, 2019.
5. Білінгвізм у дітей дошкільного віку: психологічні та лінгвістичні аспекти розвитку мовлення. Артеменко, О. М. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. 2020. - 152 с.
6. *Bilingual: Life and Reality*. Cambridge. Grosjean, F., MA: Harvard University Press. 2010. - 276 p.
7. De Houwer A. *An Introduction to Bilingual Development*. – Clevedon: Multilingual Matters, 2009. – 270 p.
8. Paradis J., Genesee F., Crago M. *Dual Language Development and Disorders: A Handbook on Bilingualism and Second Language Learning*. – Baltimore: Paul H. Brookes Publishing, 2011. – 336 p.
9. Baker C. *Foundations of Bilingual Education and Bilingualism*. – 5th ed. – Bristol: Multilingual Matters, 2011. – 528 p.

The article explores the phenomenon of bilingualism in early childhood, focusing on its cognitive, social, and emotional effects. It analyzes the main benefits of bilingual upbringing, such as enhanced memory, flexibility of thinking, and intercultural competence, while also highlighting challenges like language interference, dominance, and adaptation difficulties. The study emphasizes the importance of balanced educational and family support for harmonious bilingual development.

Keywords: bilingualism, early childhood, language development, cognitive flexibility, communication, education, identity, culture, adaptation, interference.

УДК811:378.14

Людмила ЯСНОГУРСЬКА, Микола ФІЛОНЧУК

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ

У статті досліджуються інноваційні методи навчання англійської мови в цифрову епоху. Досліджено інноваційні методи вивчення англійської мови: аудіо-лінгвальний метод, аудіовізуальний метод, дидактичні ігри, кейс-метод, лінгво-соціокультурна методика, проектна методологія, проблемно-дослідницький метод, репродуктивні методи, тематичні дослідження. Використання таких освітніх платформ як: American English Mobile App, BBC Learning English, British Council LearnEnglish, EF English Live, EnglishCentral, EnglishDom, engVid, Lang-8, TED тощо, дає змогу викладати англійську мову на високому професійному рівні, а також надихає здобувачів освіти на результативне вивчення іноземної мови. З'ясовано, що завдяки впровадженню інноваційних методів навчання англійської мови, процес її освоєння стає досить результативним, дозволяючи здобувачам освіти отримувати практичні навички в комунікації та розширювати свій кругозір через

взаємодію з мовними матеріалами та різноманітними активними і нестандартними методами та формами роботи, що сприяють глибокому розумінню навчального матеріалу. З'ясовано, що з-поміж інноваційних методів важливе місце займають дискусійні методики, оскільки під час таких форм роботи здобувачі освіти повинні уважно проаналізувати хід своїх думок, викласти їх та обов'язково аргументувати свою позицію у тому чи іншому питанні. Встановлено, що завдяки впровадженню інноваційних методів навчання англійської мови (наприклад, мозковий штурм, рольова (ділова) гра, головоломки, проєктна діяльність, робота в групах тощо), процес її освоєння стає досить цікавим та захоплюючим, що призводить до створення глибокого і тривалого інтересу до вивчення мови. Встановлено, що різноманітні інноваційні методи, такі як випадкове навчання, наукоємне дослідницьке навчання, перехресне навчання, навчання через аргументацію, втілене навчання, котре постало під впливом теорій втіленого пізнання, допомагають здобувачам освіти отримувати знання з англійської мови для її практичного застосування. Визначено, що інноваційні методи навчання англійської мови спільно створюють захоплююче та ефективне навчальне середовище, забезпечуючи тривалий і стійкий інтерес здобувачів освіти до навчання та підвищуючи якість їхньої освіти.

Ключові слова: інноваційні методи, навчання, англійська мова, цифрова епоха.

Постановка проблеми. Прогрес у розвитку новітніх технологій має значний вплив на всі сфери життя суспільства та породжує глобальні процеси цифрових трансформацій, які відіграють визначальну роль у сприянні економічному та соціальному просуванню країни загалом [1, с. 130; 2]. Однією з ключових передумов для забезпечення сталого прогресу та конкурентоздатності будь-якої держави є модернізація сфери освіти, яка виступає важливим джерелом новаторських ідей та є критичним чинником у розвитку інтелектуального капіталу суспільства.

З-за сучасних кондицій в українській освітній галузі спостерігається системна трансформація на всіх рівнях, від дошкільного навчання до вищої освіти та навчання для дорослих. Державна політика в галузі освіти та науки спрямована на проведення реформ і відіграє визначальну роль у створенні умов для розвитку людського капіталу та отримання економічних переваг у вигляді сталого зростання й становлення конкурентоспроможної економіки.

Сучасні інноваційні технології надають можливість розв'язувати різноманітні педагогічні завдання, які скеровані на стимулювання активності здобувачів освіти в навчальному процесі та розвиток їхньої самостійності. Зростання обсягу інформації, яку необхідно освоїти та опрацювати, робить використання інноваційних технологій нагальною потребою в цифрову епоху.

Однією з ключових переваг впровадження інноваційних технологій та методик вивчення англійської мови є перехід від традиційних вербальних методів передачі інформації до аудіовізуальних, що у свою чергу забезпечує більш ефективне сприйняття та засвоєння матеріалу, розвитку навичок аудіювання та зорового сприймання, а також активізує процес навчання, роблячи його більш цікавим для здобувачів освіти. Таким чином, огляд інноваційних методів навчання англійської мови в цифрову епоху стає вкрай актуальним та необхідним в сучасних умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тематику впровадження інноваційних методів навчання англійської мови в цифрову епоху досліджує незначна кількість науковців. Зокрема, в наукових працях Яворська К. дослідила інноваційні технології та методи навчання в процесі підготовки майбутніх фахівців інформаційно-бібліотечної сфери; Науменко У. В., Гарасим Ю. А. проаналізували інноваційні методи навчання англійської мови у вищій школі в умовах модернізації; Кіт Н., Чепурна М., Яциняк О. дослідили інноваційні методики викладання англійської мови у ЗВО; Юзьків Г. І., Іваненко І. М., Марченко Н. В., Кошарна Н. В., Медвідь Н. С. проаналізували інноваційні методи мовних дисциплін під час здійснення профільного навчання.

Мета статті. Метою роботи є дослідження особливостей застосування інноваційних методів навчання англійської мови в цифрову епоху та встановлення їхнього впливу на академічний успіх здобувачів освіти і якість їхнього володіння англійською мовою. Для досягнення мети визначено наступні завдання: дослідити основні електронні сервіси для забезпечення дистанційного вивчення англійської мови; встановити переваги та недоліки освітніх платформ для вивчення англійської мови; проаналізувати інноваційні методи навчання англійської мови; дослідити дидактичні ігри як елементи навчання англійської мови. При проведенні дослідження були використані загальнонаукові й спеціальні методи дослідження, зокрема аналіз і синтез, порівняння, узагальнення, системно-структурний аналіз.

Виклад основного матеріалу. У зв'язку з вимушеним застосуванням змішаного типу навчання, особливістю вивчення іноземних мов є обмежена можливість прямого спілкування між викладачем та здобувачем освіти. Ця форма навчання стимулює самостійну роботу здобувачів освіти, що особливо важливо для університетської освіти, де майбутні спеціалісти повинні бути здатні організовувати свій власний саморозвиток та навчальну діяльність [3].

З огляду на змішаний тип навчання, організація вивчення англійської мови стає важливим завданням для здобувачів освіти, яким потрібна індивідуальна увага викладачів та особливий підхід до навчання загалом. Однією з позитивних сторін вивчення англійської мови у контексті змішаного навчання є можливість використовувати велику кількість Інтернет-ресурсів, які сприяють удосконаленню загальних навичок комунікації в здобувачів освіти [4, с. 58].

Процес організації викладання англійської мови в умовах дистанційного навчання потребує

взаєморозуміння між викладачем та здобувачами, а також наявності цифрового освітнього середовища, яке може бути розміщене на різних платформах, таких як Google Classroom, особиста сторінка викладача на сайті кафедри, особиста сторінка викладача в соціальних мережах чи додатках, а також персональне електронне листування викладача зі студентами в межах освітнього середовища ЗВО.

Вивчення англійської мови у змішаному форматі має низку переваг, серед яких особливо слід виділити доступність навчальних ресурсів у будь-який зручний час. У порівнянні з аудиторними заняттями, що відбуваються за чітко визначеним графіком, змішаний тип навчання надає здобувачам освіти безперервний і цілодобовий доступ до навчального матеріалу. Використання зазначених освітніх платформ дає змогу викладати англійську мову на високому професійному рівні, а також надихає здобувачів освіти на результативне вивчення іноземної мови. Вибір освітньої платформи для вивчення англійської мови залежить від конкретних потреб та цілей здобувача освіти, таких як фокус на конкретному діалекті, типі навчальних матеріалів, інтерактивності, доступності та вартості, у зв'язку з чим застосування освітніх платформ виявляється вельми необхідним кроком для успішного вивчення англійської мови [7]. Варто відзначити, що завдяки впровадженню інноваційних методів навчання англійської мови, процес її освоєння стає досить результативним, дозволяючи здобувачам освіти отримувати практичні навички в комунікації та розширювати свій кругозір через взаємодію з мовними матеріалами та різноманітними активними і нестандартними методами та формами роботи, що сприяють глибокому розумінню навчального матеріалу.

Науковці вбачають, що індивідуальна, партнерська, групова, а також колективна робота являються досить ефективними методами для вивчення іноземних мов. Індивідуальна робота дозволяє здобувачам освіти сконцентруватися на власних потребах та ритмі навчання, підвищуючи самодисципліну. Партнерська та групова робота сприяють практиці комунікативних навичок та взаємному навчанню, дозволяючи обмінюватися знаннями та досвідом. З-поміж партнерських та групових форм роботи варто виокремити такі, як внутрішні та зовнішні кола, метод мозкового штурму, читання зигзагом, обмін думками, парні інтерв'ю [8, с. 118; 9]. Колективна робота розширює горизонти, оскільки включає в себе співпрацю всього колективу для досягнення спільних цілей та результатів у вивченні англійської мови.

За весь період історії людства було розроблено значну кількість різноманітних інноваційних методи для вивчення англійської мови, які суттєво підвищують ефективність способу подачі педагогами матеріалу здобувачам освіти.

Інноваційні методи вивчення англійської мови

Аудіо-лінгвальний метод – вивчення граматичних і фразеологічних структур англійської мови шляхом їх частого повторення в готових навчальних діалогах.

Аудіовізуальний метод – новий матеріал сприймається здобувачем освіти протягом тривалого часу лише на слух «аудіо», а його значення розкривається за допомогою зорової невербальної наочності – діапозитивів, діафільмів, кінофільмів.

Дидактичні ігри – умовне відтворення її учасниками реальної практичної діяльності, з метою формування умов реального спілкування, що у свою чергу стимулює інтерес до участі в діалозі англійською мовою.

Кейс-метод базується на принципі, згідно з яким процес вивчення англійської мови складається із сукупного та нескінченного набуття, поєднання та упорядкування навчального досвіду.

Лінгво-соціокультурна методика полягає в тому, що навчальних програмах робиться акцент не стільки на правильності мови, скільки на її змістовності і комунікативному рівні (з метою розуміння співрозмовника, формування сприйняття на інтуїтивному рівні).

Проектна методологія протегує розвитку комунікативних та мовленнєвих умінь та навичок в здобувачів освіти, які надають їм змогу спілкуватися англійською мовою.

Проблемно-дослідницький метод активізує пізнавальну діяльність здобувачів освіти, навчає самостійності, творчості, підвищує їх інтерес до навчання та протегує підвищенню розвитку їхньої особистості.

Репродуктивні методи застосовуються для того, щоб здобувачі освіти могли швидше і точніше запам'ятовувати навчальний матеріал та легше виявляли типові помилки. Дані методи є особливо результативними, коли зміст навчального матеріалу англійської мови є інформативним та складним і вимагає здобуття нових знань.

Тематичні дослідження підходять для розвитку комунікативних компетенцій для всіх здобувачів освіти в ході вивчення англійської мови. Застосування даного методу полягає у формуванні дискусії, які пропонують реальні уроки управління, де здобувачі освіти можуть використовувати на практиці у своєму професійному житті, тобто здобувачі освіти обговорюють реальні ділові ситуації в штучно створеному професійному середовищі.

В сучасних умовах досить активно в закладах освіти застосовуються інноваційні та інтерактивні методи навчання англійської мови, з-поміж яких необхідно виділити наступні: «Dozens of Questions», «Expert Groups», «Excursion», «Interview», «Hot Summary», «Project», «Reflexive Circle» тощо, які допомагають викладачам розвивати специфічні навички у здобувачів освіти. До категорії інноваційних методів у вивченні англійської мови можна віднести дидактичні ігри.

Отже, можемо відзначити, що дані ігри рекомендується застосовувати для закріплення та систематизації знань, а також під час поточного контролю здобувачів освіти. Дидактичні ігри сприяють

усвідомленню лексичних одиниць у контексті вивчення граматики, крім того, вони протегують розвитку критичного мислення, уваги, пам'яті, швидкості обробки інформації та можуть мати виховний характер.

Навчальні ролі підтримують розвиток різноманітних видів мовленнєвої діяльності та дозволяють використовувати дидактичні ігри для досягнення основних педагогічних цілей, які вони можуть виконувати у навчальному процесі: розширює асоціативну базу в засвоєнні мовного матеріалу; допомагає об'єднати групу; розвиває артистизм у здобувачів освіти, через розвиток вміння оволодівати жестами та мовленням, оскільки саме перевтілення в роль допомагає розширити психологічний діапазон для розуміння інших людей; протегує розвитку комунікативних навичок; розвиває мотиваційно-стимулюючий потенціал у здобувачів освіти [12, с. 58-59].

У ході застосування дидактичних ігор досягається максимальне використання англійської мови як інструмента спілкування, і, що ще важливіше, мови як такої. З цієї причини дидактичні ігри можна розцінити як потужний засіб для навчання та розвитку усного мовлення [13, с. 18]. Дидактичні ігри володіють великим потенціалом з точки зору вирішення практичних, навчальних та виховних завдань, які ставляться перед дисципліною «англійська мова».

Серед системи інноваційних методів особливе значення займають дискусійні методи, під час застосування яких здобувачі освіти повинні уважно розглядати хід своїх думок, виражати їх та обов'язково обґрунтовувати свою позицію з питань, що обговорюються. На рисунку 4 представлені методики дискусійного навчання, які використовуються педагогами для викладання англійської мови у закладах освіти.

Методики дискусійного навчання для вивчення англійської мови

Scientific debate (навчальна суперечка-діалог, в якій кожен учасник відстоює окрему позицію та наводить переконливі аргументи на користь своєї думки, яка протилежна іншим);

Competition in small groups (гра, яку слід застосовувати для мотивації початкової діяльності та активізації здобувачів освіти);

Training (передбачає диференційовані форми роботи, які виконуються невеликою групою людей, а також формування умінь знаходити вихід із життєвих ситуацій, розв'язуючи схожі, змодельовані педагогом);

«Roundtable» (гра, яка застосовується під час колективної роботи і скерована на вирішення дискусійних питань);

Judicial sitting (форма роботи для пошуку конструктивних відповідей, що передбачає розподілення ролей між учасниками навчального процесу);

«Brainstorm» (метод, що застосовується для розвитку критичного мислення та підвищення розумової активності, шляхом генерації ідей під час розв'язання складних проблем та нестандартних ситуацій);

Situation (гра, яка проводиться для розвитку швидкого реагування та фантазії)

Примітки: сформовано автором на основі джерела: [9].

Завдяки впровадженню інноваційних методів навчання англійської мови (наприклад, мозковий штурм, рольова (ділова) гра, головоломки, проєктна діяльність, робота в групах тощо), процес її освоєння стає досить цікавим та захоплюючим, що призводить до створення глибокого і тривалого інтересу до вивчення мови. Різноманітні методи, такі як випадкове навчання (incidental learning), наукоємне дослідницьке навчання (learning by doing science), перехресне навчання (crossover learning), навчання через аргументацію (learning through argumentation), втілене навчання (embodied learning), котре постало під впливом теорій втіленого пізнання (embodied cognition), допомагають здобувачів освіти отримувати знання з англійської мови для її практичного застосування.

Отже, дані інноваційні методи навчання допомагають здобувачам освіти активно засвоювати англійську мову, спонукаючи їх до взаємодії та використання іноземної мови в реальних ситуаціях. У відповідності до останніх даних звіту «Інноваційна педагогіка», перехресне навчання виділяється як одна з десяти інноваційних практик, які впливають на сучасну освіту [15]. Перехресне навчання концептуалізується як складний підхід до освіти, який об'єднує формальну та неформальну освіту, яке надає викладачам можливість сприяти розвитку глибоких дискусій на заняттях, стимулюючи здобувачів задавати відкриті запитання, використовувати академічну мову (з підкресленням стильових норм), і розробляти універсальні та індивідуальні мовні комунікативні моделі для пояснень.

Навчання через аргументацію є ще однією важливою складовою освітнього процесу, оскільки під час спору за модель толерантної та аргументованої дискусії студенти вивчають новий словник, активно слухаючи мову інших учасників групи та вміло відповідаючи на аргументи учасників.

Випадкове навчання виникає несподівано і є результатом інших видів діяльності, що може включати роботу з іноземними текстами, спілкування англійською мовою та вивчення інших дисциплін, що вимагають знання іноземної мови. Випадкове навчання активізує можливості інтегрованих уроків для вивчення англійської мови.

Навчання на практиці сприяє максимальній взаємодії студентів з навколишнім середовищем і заохочує їх застосовувати іноземні комунікативні навички в реальних ситуаціях. Втілене навчання, що базується на впливі фізичної активності на когнітивні та академічні результати навчання, може надати ігровий характер освітньому процесу, оскільки створює зацікавленість студентів та робить навчання більш ефективним, сприяючи створенню комфортної навчальної атмосфери.

Таким чином, дані інноваційні методи навчання англійської мови спільно створюють захоплююче та

ефективне навчальне середовище, забезпечуючи тривалий і стійкий інтерес здобувачів освіти до навчання та підвищуючи якість їхньої освіти [14].

Під час застосування інноваційних методик навчання англійської мови, важливо враховувати як позитивні, так і потенційно негативні аспекти. Перш за все, слід відзначити, що деякі здобувачі освіти можуть бути не впевнені в своїх знаннях та виражати певну боязнь виступати перед аудиторією. Для ефективного використання інтерактивних ігор і методик, важливо враховувати потреби різних груп здобувачів освіти. Залучення різноманітних мультимедійних засобів і технологій разом з традиційними методами може помітно підвищити результативність вивчення англійської мови. Зокрема, важливе використання інноваційних

методик, таких як проекти, відео матеріали та інтерактивні ігри, такі як "First million" та "Blinking frames", оскільки вони сприяють покращенню мотивуванню студентів до вивчення англійської мови та розвитку ключових мовних навичок, таких як читання, аудіювання, мовлення і письмо [8, с. 121].

Крім того, дослідники відзначають ефективність та результативність застосування інноваційних методів та підходів до вивчення англійської мови, такі як використання інтелектуальних карт, синквейна, командного навчання, індивідуально-груповий метод навчання та індивідуалізація командного навчання. Дані інноваційні методи та підходи дозволяють здобувачам освіти розвивати навички спілкування та критичного мислення, а також ефективно та результативно вивчати англійську мову.

Належить відзначити, що успішність впровадження інноваційних методик навчання англійської мови у цифрову епоху залежить від готовності викладачів до використання сучасних педагогічних технологій. Важливим фактором готовності є застосування інноваційних підходів, таких як тьюторство, мовне портфоліо, технології контекстно-мовного навчання, технології мовного занурення та індивідуалізації навчального процесу, які сприяють покращенню результатів навчання студентів і забезпечують їхню успішність в оволодінні англійською мовою [16].

Тож, можна прийти до висновку, що впровадження інноваційних методик навчання англійської мови у цифрову епоху здійснює позитивний вплив, завдяки успішній координації зусиль викладачів для забезпечення високої якості освіти.

Висновки. На основі проведеного дослідження можна дійти висновку, що інноваційні методи навчання англійської мови в цифрову епоху є ключовими для визначення майбутнього мовної освіти та педагогіки. Встановлено, що використання інтерактивних платформ, онлайн-ресурсів, мобільних додатків та інших цифрових засобів може значно покращити залученість студентів, розвивати їхні комунікативні навички та сприяти кращому розумінню та оволодінню англійською мовою. З'ясовано, що завдяки цифровим технологіям створюються нові можливості для індивідуалізації навчання та підвищення мотивації студентів до вивчення англійської мови.

У результаті проведеного дослідження, встановлено, що використання інноваційних методів навчання англійської мови може призвести до набуття базових взаємозалежних навичок, таких як вільне володіння іноземною мовою та формування комунікативних здібностей у здобувачів освіти, який набуває здатності працювати з професійно значущим матеріалом англійської мови, самостійно здобувати нові знання та розвивати особистий творчий потенціал.

Отримані результати дослідження можуть бути використані для подальшого вдосконалення навчального процесу та розробки ефективних програм навчання англійської мови в сучасній цифровій епохі, а також дані здобутки відкривають нові можливості для розвитку інноваційних методик та підвищення якості навчання англійської мови. Подальші дослідження можуть спрямовуватися на вдосконалення цифрових засобів для навчання англійської мови, розробку нових педагогічних підходів, а також вивчення впливу цифрових технологій на мовне навчання та розвиток мовних навичок у здобувачів освіти. Перспективні дослідження також можуть полягати у вивченні ефективності різних інноваційних методів для навчання англійської мови в різних освітніх контекстах, що дасть змогу покращити поточну якість освіти та забезпечити більш широкий інтерактивний підхід до вивчення англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Трансформаційні процеси у суспільній та соціокультурній сферах України : монографія / О. М. Анісімова, Л. А. Ковальська, Г. П. Лукаш, О. В. Прігунов, О. С. Щербіна, Т. М. Яворська. Вінниця, 2021. 185 с.
2. Yavorska T. Інноваційні технології та методи навчання в процесі підготовки майбутніх фахівців інформаційно-бібліотечної сфери. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*, 2022, №2, С. 101-107.
3. Kamal M.I., Zubanova S., Isaeva A. et al. Retracted article: Distance learning impact on the English language teaching during COVID-19. *Educ. Inf. Techno.*, 2021, 26, pp. 7307-7319. URL: <https://doi.org/10.1007/s10639-021-10588-y>
4. Shevtsova P., Kozubai I. Distance foreign language learning during the pandemic as a challenge for the education system. *Матеріали конференції Молодіжної наукової ліги*, 2020, С. 57-59.
5. Курепін В. М., Синякова В. С., Ус С. В. Організація освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти на період карантину. Актуальні проблеми життєдіяльності людини в сучасному суспільстві : тези доповідей здобувачів вищої освіти інженерно-енергетичного факультету та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на інженерно- енергетичному факультеті, м. Миколаїв,

18-20 листопада 2020 р. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2020. С. 132-135.

6. Povoroznyuk R., Tonkonoh N., Berezhneva I., Sobkov Y., Trebyk O., Gembaruk A. The Organization of a Foreign Language Distance Learning in Quarantine During the Postmodern Era. *Postmodern Openings*, 2022, 13(1 Sup1), pp. 494-508.

The paper studies the innovative methods of teaching English in the digital age. Innovative methods of learning English werestudied: audio-lingual method, audiovisual method, didactic games, case method, linguistic-sociocultural method, project methodology, problemresearch method, reproductive methods, thematic studies. The use of such educational platforms as: American English Mobile App, BBC Learning English, British Council LearnEnglish, EF English Live, EnglishCentral, EnglishDom, engVid, Lang-8, TED, etc., enables teaching English at a high professional level and also inspires learners education for the effective study of a foreign language. It was found that thanks to the introduction of innovative methods of teaching English, the process of learning it becomes quite effective, allowing students to acquire practical skills in communication and expand their horizons through interaction with language materials and various active and non-standard methods and forms of work that contribute to a deep understanding of the educational material It has been found that discussion methods occupy an important place among innovative methods, because during such forms of work, students must carefully analyze the course of their thoughts, present them and necessarily argue their position on this or that issue. It has been established that thanks to the implementation of innovative methods of teaching English (for example, brainstorming, roleplaying (business) games, puzzles, project activities, working in groups, etc.), the process of learning it becomes quite interesting and exciting, which leads to the creation of a deep and long-lasting interest to language learning. It has been established that various innovative methods, such as random learning, research-intensive learning, cross-learning, learning through argumentation, embodied learning, which appeared under the influence of theories of embodied cognition, help students to acquire knowledge of the English language for its practical application. It was determined that innovative methods of teaching English together create an exciting and effective learning environment, ensuring long-term and sustainable interest of students in learning and increasing the quality of their education.

Keywords: innovative methods, teaching, English language, digital age.

УДК 378.147

Людмила ЯСНОГУРСЬКА, Марія ЛОГАЩУК

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ

У статті зазначено основні аспекти використання інформаційних технологій при вивченні англійської мови студентами. Проаналізовано інтерактивні методи викладання англійської мови у процесі навчання студентів. Досліджено сутність інформаційно-комунікаційних технологій. Розглянуті особливості інформаційних технологій у процесі викладання іноземної мови. Доведено, що використання інформаційних технологій при вивченні англійської мови сприяє ефективному процесу навчання. Визначено, що дистанційне навчання стало невід'ємною складовою сучасних освітніх реалій. Також новітні технології дозволяють отримувати знання на відстані незалежно від місцеперебування учасників освітнього процесу. Широке використання інформаційних технологій у процесі викладання англійської мови в умовах дистанційної освіти дозволяє не тільки набути певні знання, передбачені навчальними програмами, але й досягти необхідного рівня умінь у користуванні цими технологіями, що є необхідною умовою успішності сучасного фахівця. Підтверджується, що інформаційні технології у процесі навчання англійської мови дозволяють студентам опанувати видами мовленнєвої діяльності, а це суттєво відбивається на якості знань. Виявлено, що використання інформаційних технологій робить процес вивчення англійської мови більш яскравим, незабутнім, емоційним, і, як результат, підвищує ефективність. Відповідно засвоєні студентами знання, стануть міцною основою, на яку зможуть опиратися в майбутньому. Вивчено значення інформаційних технологій у процесі навчання іноземних мов у навчальних закладах. Використання інформаційних технологій є один із способів реалізації концепції навчання, вбирає всі основні складові, закладає основу життєвої успішності й самореалізації студентів. Сучасний процес навчання англійської мови студентами з використанням ІКТ дозволяє не тільки отримати певний обсяг знань, але й навчає студента вмінню застосовувати відповідні знання у практичній діяльності, самостійно мислити та самостійно набувати знання.

Ключові слова: інформаційні технології, навчальний процес, дистанційне навчання, англійська мова, Інтернет, онлайн, мультимедіа.

Постановка проблеми. В останні роки все частіше порушується проблема використання нових технологій у вивченні іноземних мов. Мова є одним із важливих елементів, що впливає на міжнародну комунікаційну діяльність. Студенти використовують різні частини навичок англійської мови, такі як аудіювання, говоріння, читання та письмо, для свого володіння та спілкування. Інформаційні технології розглядаються як важливий навчальний інструмент на заняттях з мови, до яких викладачі мають зручний доступ, достатньо підготовлені та мають певну свободу в навчальній програмі. Інформаційні технології вважаються багатьма викладачами важливою частиною забезпечення високоякісної освіти.

ЗМІСТ

Людмила МОРОЗ РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ SPEECH В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ТА МОВЛЕННІ	3
Наталія МІЧУДА ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ РУХ/MOTION В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	6
Галина СІЛКОВА, Богдан КОЗЕЛ АНГЛІЙСЬКА МОВА ЯК ГЕОПОЛІТИЧНИЙ ФЕНОМЕН У КОНТЕКСТІ СПРИЙНЯТТЯ ПУБЛІЧНИМИ УПРАВЛІНЦЯМИ В УКРАЇНІ	9
Тетяна ЧЕРНІГОВЕЦЬ, Тетяна ХЕВЗЮК ВПРОВАДЖЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОБОТИ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	13
Людмила МОРОЗ, Наталія САВИЧ СПЕЦИФІКА ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ У МОЛОДШІЙ ШКОЛІ	16
Світлана РОМАНЮК, Галина КУЗЬМИЧ БІЛІНГВІЗМ У РАННЬОМУ ДИТИНСТВІ: ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ	20
Людмила ЯСНОГУРСЬКА, Микола ФІЛОНЧУК ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ	21
Людмила ЯСНОГУРСЬКА, Марія ЛОГАЩУК ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ	26
Владислав КОВАЛЮК, Софія БУЯН ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТА НОВІТНІХ МЕТОДИК ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	31
Людмила ЯСНОГУРСЬКА ЗНАЧЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	35
Наталія ДАНІЛОВА, Аліна СКРИПНЮК ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	39
Наталія МІЧУДА, Дарина КАМІНСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	42
Алла ДУБРОВА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	46
Світлана РОМАНЮК, Юлія МОСНІЦЬКА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	52
Людмила МОРОЗ, Олена БОСАК СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	54
Людмила ЯСНОГУРСЬКА, Сніжана ТРОФІМЧУК ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ В КОНТЕКСТІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	58
Вероніка ТРОФІМЧУК ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	61
Ольга КОЗЛЮК, Галина ЗЕНЬ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДОШКІЛЬНИКАМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	66
Наталія МІЧУДА, Лариса ЛИНДА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ В ЗДО	68
Іванна КРАЛЯ, Вікторія ВОЛОШИН ВИКОРИСТАННЯ МЕМІВ У ВИКЛАДАННІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ	70
Світлана РОМАНЮК, Маргарита КУШНІР ІГРОВІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ДИТЯЧОМУ САДКУ	74
Лілія ДЕНИСЮК, Уляна КРИСЮК ПІСНІ, ВІРШИКИ ТА КАЗКИ ЯК ЕФЕКТИВНІ ЗАСОБИ РАННЬОГО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	76
Оксана ГУМІНСЬКА, Анастасія КУШНІРУК ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДОШКІЛЬНИКАМИ ЗАСОБАМИ ПІСНІ	79
Оксана КОСАРЕВА, Вікторія ЄВТУШОК ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	81
Іванна КРАЛЯ, Ірина ЧУМАК ДОШКІЛЬНЯТА ТА ІНОЗЕМНА МОВА: ЕФЕКТИВНІ СТРАТЕГІЇ ВИВЧЕННЯ	83
Тетяна КРИЖАНОВСЬКА, Соломія БАЙЧУРА ВПЛИВ МУЗИКУВАННЯ НА ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ	85
Клавдія ДЖЕДЖЕРА, Євгенія МАЦОЛА МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ, ЗОРУ, МОВЛЕННЯ	87
Оксана КОСАРЕВА, Людмила ЄВТУШОК ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ МОДЕЛЮВАННЯ У НАВЧАННІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	91
Галина СІЛКОВА, Владислав ОМЕЛЬЧУК ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	92
Людмила ЛУК'ЯНИК, Леся КОТЯШ, Наталія МІЛЬТО ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК	

КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У КОНТЕКСТІ ЗМІСТОВИХ ЛІНІЙ «БЕЗПЕКА» ТА «ДОБРОБУТ» НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»	96
Микола ОСТАПЧУК, Ольга АНТОНЮК FEATURES OF RECEIVING SOCIAL SERVICES BY INTERNALLY DISPLACED PERSONS (UKRAINE, PERIOD 2022-2025)	98
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	103
ЗМІСТ	105

Наукове видання

**ФІЛОЛОГІЧНА ОСВІТА:
ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА, ПРАКТИКА**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного
гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника
Петрівський Я.Б.

Відповідальний за підготовку збірника до видання
Мороз Л.В.

Технічний редактор
Ковалюк В.В.

Комп'ютерна верстка
Ковалюк В.В., Ясногурська Л.М.

Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Філологічна освіта: теорія, методика практика: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Рівне: Ю. Кукса, 2025. 108 с.

ISBN 978-617-8672-32-4

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243

Видавець Юрій Кукса
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 8301 від 9 травня 2025 р.
вул. Київська, 36, м. Рівне, 33000;
097 42 66 444

Видання розміщене на сайті:
<http://www.repository.rshu.edu.ua/>

